

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/248/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717202306
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717202306.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobcu: O. S., nar. XX. M. XXXX, trvalý pobyt F. č. XXX, zastúpeného: Sidor a partneri, s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenej: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., Kýčerského 7, Bratislava, IČO: 36 857 513, o 1.394 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 30. mája 2019 č. k. 5Csp/63/2017 - 94, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie: I. uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 492,03 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23. decembra 2016 do zaplatenia, II. v zostávajúcej časti žalobu zamietol, III. o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,40 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, IV. žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok Slovenskej republiky na účet Okresného súdu Skalica vo výške 29,50 eur. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 137 písm. c) CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov), § 3 ods. 3, § 5 ods. 1, § 7 ods. 1, § 8 ods. 1 písm. d) ZoOS (zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), § 2 ods. 2, § 3 ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 41, § 44 ods. 2, § 46 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 3, 4 písm. a), h), k), ods. 5, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 102, § 103, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 456 ods. 1, 2, § 458 ods. 1, 2, 3, § 459, § 517 ods. 2, § 551 ods. 1 OZ (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1, 2 ZoSU (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, čl. 3 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 3 b. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vecne zdôvodnil potrebou primárne sa vysporiadať s námietkou premlčania vznesenou žalovanou. Vzhľadom na dátum podania žaloby 15. marca 2017, súd prvej inštancie skúmal objektívnu trojročnú premlčaciu dobu, teda či sú splnené podmienky premlčania úhrad z uzavretej zmluvy pred 15. marcom 2014. Dospel k záveru, že platby realizované pred uvedeným dňom (15. marec 2014) by boli premlčané, no vzhľadom k úhrade žalobcu žalovanej po 15. marci 2014 vo výške 2.719 eur uvedená suma nie je premlčaná v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. Žalobca sa dozvedel o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu dva dni pred podpísaním splnomocnenia na zastupovanie právneho zástupcovi, t.j. 15. februára 2017, čo vyplýva z jeho výpovede a podpísaného splnomocnenia na zastupovanie. Od právneho zástupcu sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a tiež o dôvode jeho vzniku (platby zo zmluvy, ktorá je predmetom sporu). Žalovaná sa na úkor žalobcu obohatila tým, že žalobca uhradil splátky v

celkovej výške 4.594 eur namiesto 3.200 eur. Od 15. februára 2017 potom plynula žalobcovi dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku, a keďže žaloba bola podaná 15. marca 2017, bola podaná počas plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. V dôsledku uvedeného žalovaná suma 1.394 eur premlčaná nie je. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval vznik právneho vzťahu medzi stranami sporu na základe zmluvy o aktivácii bankomatovej karty zo dňa 7. augusta 2012, ktorú posudzoval podľa ustanovení ZoSÚ, zvažujúc proporcionalitu jednotlivých zmluvných ustanovení. Právo žalobcu vyplývalo zo spotrebiteľskej zmluvy, pri ktorej s prihliadnutím na všetky okolnosti, ako spotrebiteľ jej obsah podstatným spôsobom neovplyvňoval, v dôsledku čoho súd prvej inštancie skúmal, či na škodu spotrebiteľa neboli dojednané neprijateľné podmienky, zakladajúce nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že sa jednalo o kreditnú kartu a kontokorentný úver. Zastával názor, že predmetná zmluva obsahuje všetky obligatórne zákonom stanovené obsahové náležitosti zmluvy, v dôsledku čoho nemôže byť považovaná za zmluvu dohodnutú bez úrokov a bez poplatkov. Predmetná zmluva však neobsahovala podľa záveru súdu prvej inštancie dohodu o uhrádzaní sankčných úrokov a poplatkov. Obchodné podmienky a cenník neboli súčasťou zmluvy, žalobca ich nepodpísal a žalovaná nepreukázala, že sa žalobca s nimi oboznámil pred podpisom zmluvy. Ten poprel, že mu obchodné podmienky a cenník boli zaslané a že vedel o ich obsahu. Keďže poplatky neboli v zmluve dohodnuté, žalovanej nevznikol nárok na ich zaplatenie. Žalobca preukázal, že zaplatil žalovanej sankčné úroky a poplatky v celkovej výške 492,03 eur (celkový vklad 4.594 eur - celkový výber 3.200 eur - 901,87 eur oprávnené uhradené úroky z úveru). Finančné prostriedky v tejto výške boli preto žalovanej uhradené vyššou sumou, než na ktorú mala nárok. Vzniklo tým na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie, ktoré musí žalobcovi vydať. V zostávajúcej časti bol nárok žalobcu zamietnutý ako nedôvodný. Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu, žalobcovi bol priznaný aj úrok z omeškania, od výzvy dňa 23. decembra 2017 do zaplatenia vo výške 5 % ročne zo sumy 492,03 eur. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom na úspech žalobcu v konaní v rozsahu 35,30 % (492 eur) a úspech žalovanej v rozsahu 64,70 %, žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 29,40 %. S poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. u) zákona č. 71/1992 Zb. zákonov o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (žalobca ako spotrebiteľ bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov a keďže súd žalobe čiastočne vyhovel, z priznanej sumy bola vypočítaná aj výška súdneho poplatku (29,30 eur).

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca v zamietajúcej časti vo veci samej a v časti náhrady trov konania, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmenu vyhovením žalobe a priznaním náhrady trov konania. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie dospel, podľa názoru žalobcu, na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca označil rozsudok súdu prvej inštancie za arbitrárny a nepreskúmateľný, bez opory v právnom poriadku, v obsahu odôvodnenia vzájomne si odporujúci, ako i v rozpore s početnou súdnou praxou v otázke posúdenia produktu žalovanej, bez opory vo vykonanom dokazovaní a aplikácie príslušných (hoci formálne uvedených v rozsudku) ustanovení právnej úpravy. Súd má pritom dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a podľa § 220 ods. 2 CSP má jasne a výstižne vysvetliť ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal. Žalobca v tomto smere poukazyval na judikatúru Ústavného súdu SR, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd prvej inštancie predovšetkým neuviedol čo ho viedlo k záveru o tom, že náležitosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSÚ boli splnené. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/241/2009 ak súd aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, je treba považovať takýto postup za arbitrárny. Takýto postup je aj zásahom do princípu právnej istoty ako sú časti právneho štátu. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že obsahové obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú obsiahnuté aj v predmetnej zmluve, musel sa vysporiadať i s tým, na základe akej úvahy k uvedenému záveru dospel. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je tiež zrejmé, ktoré podstatné náležitosti súd prvej inštancie skúmal. Nemožno konštatovať bez ďalšieho, že zmluva je súladná s požiadavkami právnej úpravy, najmä ak v ďalšej časti odôvodnenia sú tieto závery rozporuplné. Žalobca pritom uviedol vo svojich podaniach niekoľko väd zmluvy, ktoré považoval za nesúladné nielen s rozhodovacou praxou súdov, ale i z hľadiska formy a informačného obsahu, ktorý mal byť spotrebiteľovi prostredníctvom nich odovzdaný. Súd prvej

inštancie ďalej konštatoval, že poplatky pri úvere sú jednou z podstatných náležitostí zmluvy, avšak zmluva neobsahuje dohodu o uhrádzaní a výšku týchto poplatkov. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje údaj o poplatkoch, nemohol obstáť jeho predchádzajúci záver, a to o správnosti ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Žalobca pritom napádal absenciu predmetného údaja, keďže je neakceptovateľný. Inštitút bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol do právneho poriadku SR zavedený práve za účelom dôslednej ochrany spotrebiteľa, z dôvodu absencií niektorej podstatnej náležitosti. Pokiaľ zmluva tieto náležitosti neobsahuje, úver je považovaný za bezúročný a bezpoplatkový. Hoci súd neskúmal podstatné náležitosti zmluvy, žalobca trvá na vadnosti niektorých z nich. Patrí sem ročná úroková sadzba. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienky ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k mene výšky úrokovej sadzby, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny. Je zrejmé, že v predmetnej zmluve uvedená náležitosť absentuje (žalovaná uviedla v zmluve úrokovú sadzbu v podobe 1,9 % p.m. / 22,8% s odkazom na cenník, v dôsledku čoho ide o nedostatočný údaj, ktorý žalovaná doplnila až v obsahu obchodných podmienok, ktoré neboli súčasťou zmluvy, ani žalobcom podpísané, či odovzdané). Súd prvej inštancie sa k tvrdenej absencii RPMN v zmluve vôbec nevyjadril. Z prílohy č. 2 k ZoSÚ vyplýva rovnica, ktorá vyjadruje RPMN, ktorý údaj bolo možné vypočítať, pretože žalovaná disponovala všetkými potrebnými údajmi. Hoci tak žalovaná urobila formou indikatívneho výpočtu, tento je nesprávny, keďže právna úprava hovorí o tom, že RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, musia byť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet. Súd prvej inštancie, ak prijal indikatívny výpočet nevyporiadal sa s vadou tohto výpočtu. V ďalšej časti žalobca argumentoval potrebou štruktúrovania splátky z hľadiska nutnosti rozlíšenia jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky, dôsledkom čoho je opäť bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Právna úprava nepozná takú sankciu, ktorú by napriek vadám zmluvy o spotrebiteľskom úvere priznala úroky, ale nepriznala odplatu spojenú s plnením poplatkov. Súd prvej inštancie uviedol, že sa v danom prípade jedná o kreditnú kartu a kontokorentný úver, pričom nie je vôbec zrejmé, na základe akej úvahy a dôkazov dospel k uvedenému záveru. Žiadna zo strán netvrdila existenciu kontokorentného úveru a v konaní neboli predložené listiny, ktoré by uvedenému nasvedčovali. Aj napriek tomu, podľa § 10 ods. 1 písm. c) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí okrem iných obsahovať výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom a podmienky, za ktorých sa môžu poplatky meniť. Poskytnutý spotrebiteľský úver sa potom taktiež považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ. Pritom je postačujúce, ak v zmluve chýba čo i len jedna z náležitostí vymedzených v odseku 1 § 11 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vady zmluvy sú tak zjavné a ich posudzovanie súdmi natoľko ustálené, že rozhodnutie v predmetnej veci je i prekvapivé.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu v plnom rozsahu zotrvala na svojich doterajších podaniach a vyjadreniach. Žalobcom uplatnený nárok podlieha v celom rozsahu premlčaniu pre uplynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Pridanie nových skutočností (napríklad údajný rozpor úrokovej sadzby s dobrými mravmi) sú podľa súčasného procesného stavu hodnotené ako novoty v odvolacom konaní a teda neprípustné podľa § 366 CSP. Žalobca sa nevysporiadal s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). V otázke odplaty za spotrebiteľský úver (ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov), nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, pri posudzovaní ktorých sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti. Zmluvne dohodnutá úroková sadzba 22,80 % nie je ani dvojnásobkom priemerných úrokových mier, pričom odplata musí podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu. Ak nejde o dvojnásobok, nemožno uvažovať ani o podstatnom prevýšení. Pojem odplata je širší než úrok, určená je najmä sumou RPMN. Indikatívny výpočet uvedený v zmluve uvažoval o sume RPMN 26,07 %, pričom priemerná RPMN pre kreditné karty bola v tom čase len o niečo nižšia a vo výške 21,82 % - opätovne, nie je teda možné uvažovať o podstatnom prevýšení. Predmetná zmluva netrpí žiadnymi vadami. Obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti (výpočty RPMN či celkové čiastky sú podľa žalovanej správne a v zákonom požadovanej forme). Na podporu svojej argumentácie žalovaná poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Banskej Bystrici.

4. Proti tomuto rozsudku v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť sumu 492,03 eur s príslušenstvom, v časti náhrady trov konania a v časti uloženia povinnosti zaplatiť súdny poplatok podala včas odvolanie žalovaná, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby, alternatívne zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátením veci na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci, inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tiež tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby súd prvej inštancie neprípustne (v rozpore s ustálenou judikatúrou) viaže na moment, ktorý sa žalobcovi dostalo právneho názoru o údajnej bezodplatnosti úveru zo strany jeho právneho zástupcu. Túto vedomosť je však potrebné odvíjať od toho, kedy žalobca získal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť bezdôvodné obohatenie. Jeho prípadné právne znalosti vôbec nie sú relevantné (podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/67/2011 to, kedy sa oprávnený dozvedel ako takýto údajný nárok, vyplývajúci zo skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné). Podľa odôvodnenia uznesenia NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 pre počiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je rozhodný okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je takouto rozhodujúcou vedomosťou znalosť oprávneného tých skutkových okolností, z ktorých možno dôvodiť, že zmluva, z ktorej bolo plnené je neplatná. Nie je pritom významné, či oprávnený má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti a zistiť, že zmluva, podľa ktorej plnil, je neplatná. Rozsudok NS ČR sp. zn. 28Cdo/685/2011 potvrdzuje irelevantnosť prípadnej absencie právnych znalostí. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu, nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017). Súd prvej inštancie svoj odklon od aktuálnej rozhodovacej praxe nijakým spôsobom bližšie neodôvodňuje. Rozhodnutie je preto nesprávne, ale i nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nevysporiadanie sa s ustálenou judikatúrou. Záver súdu prvej inštancie, že obchodné podmienky a cenník nie sú súčasťou zmluvy o úvere, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že zmluvu tvorili všetky jej právne súčasti (žiadosť, obchodné podmienky, cenník potvrdzujúci list), čo bolo medzi účastníkmi výslovne dohodnuté, a má písomnú formu. Žiadne zákonné ustanovenie nevyžaduje, aby bol podpis zmluvných strán prítomný na každom jednom zmluvnom dojednaní. Zloženie zmlúv z viacerých listín je bežnou zmluvnou praxou. Dôležité je preukázanie tzv. právneho puta, inkorporačnej doložky, ktorá jednotlivé komponenty zmluvy spája a znalosť obidvoch zmluvných strán o všetkých komponentoch zmluvy. Nič z uvedeného nie je sporné. Žalovaná poukázala na ustanovenie § 788 ods. 3 OZ, z ktorého vyplýva, že súkromno-právna spotrebiteľská (poistná) zmluva sa môže skladať z viacerých komponentov, pričom podpis nemusí byť na každom jednom z nich. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biroóvej, v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky jej náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, čo je v danom prípade preukázateľne splnené. V konaní žalovaná poukázala na rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cbo/326/2014, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/412/2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26Cdo/2317/2006). Súd prvej inštancie preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil nesprávne právne závery. Rozsudok je tiež nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a nevysporiadania sa s argumentáciou žalovanej. Došlo preto k porušeniu práva na spravodlivé konanie. Súd síce nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Je nevyhnutné, aby súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty strán sporu a dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému. Došlo tak k porušeniu článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 36 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon FZ ČSFR, ako článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázal na svoju výpoveď, v ktorej uviedol, že ho právny zástupca informoval o skutočnosti, že zo strany žalovanej došlo k pochybeniu a preto mu vznikol nárok na vrátenie toho čo zaplatil. Približne o dva dni žalobca podpísal splnomocnenie na zastupovanie v danom súdnom spore. Odo dňa 15. februára 2017 plynula potom žalobcovi dvojročná subjektívna

premlčacia doba na uplatnenie nároku. Žalobu teda podal počas plynutia subjektívnej premlčacej doby. Označené rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 nie je relevantným poukazom žalovanej, keďže nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax, ako aj je bez spotrebiteľského prvku. Žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 43/2020, ktorým bolo zrušené uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017. Predmetom konania pred Ústavným súdom SR sp. zn. I. ÚS 47/2019 bolo, že všeobecné súdy skutočnú preukázanú vedomosť spotrebiteľa viazali na poradu so Spotrebiteľským združením. Ústavný súd SR konštatoval, že uvedený výklad je založený na logických úvahách a správnom výklade zákona. Žalobca až v roku 2017 získal znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Rovnako skutočnosť, že žalobca uhradil žalovanej ňou vyčíslenú sumu zostatku úveru aj nad rozsah poskytnutého plnenia svedčí o tom, že žalobca nevedel, že žalovaná nemá na túto sumu právny nárok. Žalovanou nebol predložený žiadny dôkaz opaku, resp. preukázania skoršej ako žalobcom tvrdenej skutočnej vedomosti o podstatných skutkových okolnostiach z bezdôvodného obohatenia. Žaloba poukázal aj na rozhodnutie KS v Trnave sp. zn. 23Co/31/2019. V ďalšej argumentácii sa žalobca vyjadroval vo vzťahu k obchodným podmienkam a cenníku ako súčasť zmluvy. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho návrhu v podanom odvolaní.

6. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovanej uviedla, že rozhodujúca bola vedomosť žalobcu o skutkových okolnostiach, z ktorých možno bezdôvodné obohatenie vyvodíť. Jeho prípadné právne znalosti nie sú relevantné. Žalovaná opätovne poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, v zmysle ktorého kedy sa oprávnený dozvedel, ako jeho nárok možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné. Skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť údajné bezdôvodné obohatenie poznal žalobca dávno pred stretnutím so svojim právnym zástupcom. Zmluvu poznal od jej uzavretia a vedel aj o ním vykonaných platbách na predmetný úver. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/372/2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/216/2016. Pre posúdenie okamihu vzniku vedomosti žalobcu o tom, že uhrádza platby nad rámec poskytnutej istiny je významné, kedy preukázateľne získal informácie, na základe ktorých si mohol urobiť dostatočne úsudok o tom, že jeho platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany veriteľa. Žalovaná ďalej poukázala na svoje tvrdenia v priebehu konania, týkajúce sa obchodných podmienok a cenníka ako súčasti zmluvy o úvere.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že nie je zrejmé, z ktorého bodu jeho vyjadrenia by mali vyplývať novoty. Žalobca reflektoval na obsah odôvodnenia súdneho rozhodnutia a výsledky dokazovania. Žalovaná neponúka žiadnu argumentačnú odpoveď na to, čo podľa jej právneho názoru treba rozumieť relevantnými skutkovými okolnosťami, ktoré treba poznať pre určenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Unikol jej zásadný fakt, že nie každá zmluva o spotrebiteľskom úvere trpí takými vadami, pre ktoré úver by mal byť považovaný za bezúročný a bezpoplatkov. Je nepochybné, že žalobca v čase úhrady poslednej splátky nemal vedomosť o tom, že žalovanému poskytuje i plnenia, na ktoré tejto strane sporu nárok nevznikol. Ako priemerný spotrebiteľ nemohol ani len predpokladať, že žalovanej uhrádza peňažné plnenie, na ktoré jej zákonný nárok nevznikol. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/112/2019. Relevanciu má to, odkedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností, no okolností nie zo zmluvy ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale dozvedenie sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia. Žalobca poukázal na obdobnú argumentačnú líniu aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 9/2012, v ktorom bol uprednostnený princíp ochrany spotrebiteľa nielen pri procesnoprávnej otázke, ale aj pri hmotnoprávnom aspekte veci. Žalobca označil aj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 413/2013 (podľa ustálenej judikatúry pre začiatok behu premlčacej doby sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor vzniklo bezdôvodné obohatenie a kto ho získal) a tiež rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré sa týkajú produktu žalovanej, nesprávne uvádzaných podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

8. Žalovaná v podaní zo dňa 3. decembra 2019 na podporu svojej argumentácie v spore (v nadväznosti na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Bratislave, na ktoré už odkázala a priložila k

odvolaniu), poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/83/2019, 6Co/150/2019 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 12Co/248/2018.

9. Žalobca vo vyjadrení k podaniu žalovanej uviedol, že z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, na ktoré protistrana poukazovala, je zrejmé, že sa týka ustanovenia § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001. Pokiaľ ide o produkt pôžičkovú kartu nemožno hovoriť o tom, že by išlo o povolené prečerpanie z bežného účtu spotrebiteľa. Z výpisov je zrejmé, že kreditná karta spojená s revolvingovým úverom slúžila výlučne na výber peňazí v hotovosti, prípadne platbu za tovar. Pre svoje produkty žalovaná zriaďovala samostatne účty, ktorých jediným účelom bola správa spotrebiteľského úveru. S poukazom na § 10 ods. 1 písm. c) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí okrem iných obsahovať výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom a podmienky, za akých sa poplatky môžu meniť. V prípade absencie tohto údaju, úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkov. Zistenie absencií náležitostí podľa § 10 ods. 1 písm. a) by vyžadovalo ďalší súdny prieskum zmluvy. Zo žiadnej listiny, ktorá bola stranami sporu predložená nevyplýva, že by išlo o úver formou povoleného prečerpania. Poukaz žalovanej na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici v inej veci nie je pre konajúci súd záväzný. Žalovaná doposiaľ nepreukázala splnenie informačnej povinnosti vo vzťahu k ponúkanému produktu. Rovnako nepreukázala, že by sa všeobecné obchodné podmienky mali stať súčasťou zmluvy. Pokiaľ sa mali uvedené listiny stať súčasťou obligatórnej písomnej formy, môže sa tak udiť iba v ich písomnej forme. Z uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/245/2010 vyplýva, že ak nie sú všeobecné obchodné podmienky podpísané, dojednaná, ktoré sú v nich obsiahnuté, ak im zákon povinne ukladá písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné. Žalovaná vo všeobecných obchodných podmienkach determinuje podstatný obsah náležitostí zmluvy o úvere, ktorou je vyjadrenie úrokovej sadzby, údaje o poplatkoch, odkazuje na cenník zverejnený v banke. Za poskytnutie informácií v dostatočnom časovom predstihu sa nedajú považovať informácie poskytnuté až v okamihu uzatvorenia zmluvy o úvere. Obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovávanía dôkazov o plnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia, ktoré musia byť z dôvodu ich predzmluvného charakteru splnené ešte pred podpisom zmluvy (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžo/61/2015). Pokiaľ by žalovaná tvrdila, že všeobecné obchodné podmienky nemusia byť samostatne podpísané účastníkmi zmluvy, platí že v pochybnostiach musí ten, kto sa ich dovoľáva preukázať, že boli k zmluve pripojené alebo že boli druhej strana známe. Z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13 CA Konsumer finance SA / Ingrid Bakkaus vyplýva, že v prípade, že zmluva o úvere obsahuje štandardné ustanovenie, v ktorom dlžník potvrdzuje poskytnutie tlačiva a oboznámenie sa s ním, by bola zásada efektivity porušená, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažovalo spotrebiteľa. Nie je nevyhnutné, aby náležitosti zmluvy boli obsiahnuté v jedinom dokumente, je však nevyhnutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala jasné a zrozumiteľné odkazy na písomnosti alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, a tieto boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred uzatvorením zmluvy na oboznámenie. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci Mária Bucura c/a SC Bancpost SA, C-348/2014 vnútroštátny súd musí zohľadniť všetky skutočnosti spojené s uzatvorením zmluvy. V tejto súvislosti mu prináleží overiť, či v prejednávanej veci boli spotrebiteľovi oznámené všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku, či mu umožnili posúdiť najmä celkové náklady jeho pôžičky. Rozhodujúce je, či tieto podmienky oboli vypracované jasne a zrozumiteľne, umožňujúce posúdiť spotrebiteľovi takéto náklady. Dojednané úroky boli žalovanou určené vo výške, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/77/2017). Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-125/18 Marc Gómez del Moral Guasch proti Bankia SA, pokiaľ ide o podmienku, ktorá stanovuje odmenu za poskytnutie úveru prostredníctvom úrokov vypočítaných na základe pohyblivej sadzby, túto požiadavku treba chápať tak, že vyžaduje nielen aby dotknutá podmienka bola pre spotrebiteľa zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska, ale aj to, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie spôsobu tejto sadzby a posúdiť na základe presných a zrozumiteľných informácií potenciálne významné ekonomické dôsledky tejto zmluvnej podmienky. Súdny dvor vo veci C-125/18 uviedol, že na účely dodržania požiadavky transparentnosti zmluvnej podmienky stanovujúcej pohyblivú úrokovú sadzbu v zmluve o hypotekárnom úvere musí táto podmienka umožňovať, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný i obozretný, bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie spôsobu výpočtu tejto sadzby a posúdiť tak ekonomické dôsledky záväzku, potenciálne významné ekonomické dôsledky tejto zmluvnej podmienky na jeho finančné záväzky. Žalobca poukázal na rozhodnutie vnútroštátnych súdov. Podľa § 9 ods. 2 písm. n) ZoSÚ zmluva

o spotrebiteľskom úvere má obsahovať aj údaj o prípadných poplatkoch za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania. Uvedená informácia v zmluve úplne absentuje, čo je ďalším dôvodom bezúročnosti spotrebiteľského úveru. Povinné uvedenie všetkých predpokladov výpočtu RPMN umožňuje spotrebiteľovi zistiť, na základe čoho dospel veriteľ k výsledku o konečnej výške RPMN a nepostačuje len uvedenie správnej výšky RPMN. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie EOS KSI Slovensko s.r.o. c/a Jánovi Dankovi, Margite Dankovej, C 448/2017, aj keby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala matematický vzorec výpočtu RPMN, ktorý však nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, potom spotrebiteľ nepozná všetky podstatné okolnosti súvisiace s nákladmi na úver, a ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Uvedenie indikatívneho výpočtu výšky RPMN nespĺňa podmienku Zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže spotrebiteľ pri uzavretí zmluvy musí byť informovaný o všetkých podstatných informáciách ovplyvňujúcich jeho rozhodnutie. Uvedený tip výpočtu spôsobuje stav právnej neistoty spotrebiteľa, kedy si nevie vytvoriť názor, či je vzťah pre neho výhodný alebo nie (rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/284/2017 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/88/2018). Účelom zákona nie je uviesť v zmluve akýkoľvek číselný údaj, ktorý veriteľ označí ako RPMN, aby tak formálne vyhovel požiadavke zákona. Údaje o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, uvedené v indikatívnom výpočte nemajú vo vzťahu k uzavretej zmluve výpovednú hodnotu, a preto nie je naplnená požiadavka obligatórnej náležitosti v zmluve (rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/33/2018). Obdobne žalobca poukázal na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/216/2017. O tom, že RPMN pri revolvingovom úvere je možné vypočítať na začiatku úverového vzťahu nie je pochybnosť, sama žalovaná preukázala, že dokázala vypočítať indikatívnu RPMN. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje spotrebiteľovi čerpať peňažné prostriedky ľubovoľne, celková výška spotrebiteľského úveru sa považuje za vyčerpanú okamžite a v plnej výške. To znamená že RPMN bolo možné vypočítať, pretože žalovaná disponovala všetkými potrebnými údajmi. Keďže spotrebiteľ má dostať riadnu informáciu o RPMN v čase uzatvorenia zmluvy, indikatívny výpočet bol uvedený žalovanou 1. júna 2013 a zmluva bola spotrebiteľom podpisovaná až 10. júna 2013 (žalovanou 14. júna 2013). Takýto údaj nemal pre spotrebiteľa žiadnu výpovednú hodnotu. Tak ako indikatívny výpočet RPMN, ani celková čiastka nezohľadňuje poplatky za vedenie úverového účtu, preto i údaj o celkovej čiastke nemal výpovednú hodnotu, je zavádzajúci. Takýto nesprávny údaj predstavuje hrubý zásah do práv spotrebiteľa, pretože účelom uvádzania údajov o RPMN a celkovej čiastke, je umožniť spotrebiteľovi zistiť a porovnať výhodnosť jednotlivých produktov. Veriteľ nemá možnosť v zmluve uvádzať akékoľvek údaje o celkovej čiastke, ale iba také, ktoré zodpovedajú celkovej sume všetkých úrokov, poplatkov a iných záväzkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Ide pritom o údaj, ktorého neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Žalovaná doposiaľ neunesla dôkazné bremeno o tom, že spotrebiteľovi boli ňou tvrdené súčasti zmluvy doručené, aby sa mohol oboznámiť a prijať tak informované rozhodnutie vo vzťahu k ponúkanému produktu. Zmluva neobsahuje podstatné náležitosti kladené na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle právnej úpravy, najmä komplexný údaj o úrokovej sadzbe v zmysle požiadavky ZoSÚ, úplne absentuje údaj o RPMN, o celkovej čiastke platenej spotrebiteľom, pričom údaj o priemernej RPMN sa nachádzal len v zmluve/žiadosti. V potvrdzujúcom liste tento údaj absentuje.

10. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolania bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania obsahujú zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu, ako aj odvolanie žalovanej sú dôvodné.

11. V prejednávanej veci súd prvej inštancie bez ďalšieho konštatoval, že po posúdení obsahu zmluvy a obchodných podmienok má za to, že predmetná zmluva obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, a preto nemožno považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSÚ.

12. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Tá predstavuje elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu, nie je však úplne absolútna a v rámci spotrebiteľských vzťahov je limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda spotrebiteľa (ktorý koná s dôverou v druhou stranu jej prezentovaný skutkový stav). Z uvedenej koncepcie spotrebiteľského práva vychádzal aj zákon

ZoSÚ, ktorý stanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie, ktoré sú uvedené v § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy) zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankcie pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu (uvedené už odznelo v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015).

13. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie predovšetkým absentuje konkretizácia jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, ohľadom ktorých bolo konštatované, že tieto predmetná zmluva obsahuje, vzhľadom na žalobcom tvrdenú chýbajúcu RPMN, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, údaj o trvaní zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru, údaj o poplatkoch, t. j. pomenovanie chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy a následne ich podriadenie pod konkrétne ustanovenie právnej normy. Kvalifikácia obligatórnej obsahovej náležitosti zmluvy, s ktorou zákonodarca spája právne významné dôsledky, konkrétne sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, je v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k jednotlivým preskúmaným náležitostiam zmluvy opomenutá. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia neobsahuje žiadnu právnu úvahu a argumentáciu v súvislosti s konkrétnou obsahovou náležitosťou zmluvy, osobitne s náležitosťami, ktoré žalobca označil ako absentujúce v predmetnej zmluve a z ktorými zákon spája sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

14. Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

15. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I.ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napr. sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

16. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

17. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné (s ktorými sa súd musí vyrovnáť). Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí Vetrenko v. Moldavsko (rozhodnutie z 18. mája 2010) uviedol, že opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi alebo zjavne svojvoľne (arbitrárne) zaoberanie sa takýmito argumentmi, je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu.

18. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Postráda argumentačný základ, ktorý by odvolací súd mohol preskúmať, vo vzťahu k posúdeniu konkrétnych obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy, s ktorými zákon spája právne významné následky, ako sú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, osobitne tie, ktoré boli žalobcom tvrdené ako absentujúce.

19. Odvolacia námietka žalobcu poukazuje na aplikovanie ustanovení zákona súdom prvej inštancie bez dostatočných a relevantných dôvodov, na ktorých svoje rozhodnutie založil, a to tak vo vzťahu skutkovej ako aj právnej stránke rozhodnutia, bola preto dôvodná. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v dôsledku uvedeného bolo nepreskúmateľné.

20. Dôvodnou bola aj odvolacia námietka žalobcu poukazujúca na nedostatočnú kvalifikáciu predmetnej zmluvy z hľadiska druhu úveru, s čím sú spojené odlišné ustanovenia ZoSÚ, regulujúce podmienky poskytovania úveru, ako i náležitostí zmluvy. Súdom prvej inštancie opäť bez právnej úvahy (podriadením predmetnej zmluvy pod konkrétne ustanovenie právnej normy) konštatoval uzavretie zmluvy o poskytnutí bankomatovej karty s uvedením „že ide o kreditnú kartu a kontokorentný úver“, ktorého legálnu definíciu ani neuviedol. Kreditná karta je druhom platobnej karty, z ktorej sa čerpá úver, pričom pri používaní kreditnej karty sa nečerpajú svoje finančné prostriedky, ale peniaze banky. Bankomatová karta umožňuje prístup k finančným prostriedkom, ktoré má majiteľ na svojom účte v peňažnom ústave, pričom s debetnou kartou sa môže spájať povolené prečerpanie. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 1 ZoSÚ obsahuje pozitívne ako i negatívne vymedzenie spotrebiteľského úveru, ako aj v ustanovení § 2 vymedzenie pojmov (napr. definovaním povoleného prečerpania), pričom zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania je osobitným druhom spotrebiteľského úveru, upravenom v ustanovení § 10 ZoSÚ.

21. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktorý nenahrádza v činnosť súdu prvej inštancie).

22. Dôvodné bolo aj odvolanie žalovanej, ktorá opodstatnene poukazovala na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania, konkrétne v súvislosti s dvojročnou subjektívnou premlčacou dobou.

23. Súdom prvej inštancie skúmal plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobcom (v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) od okamihu, kedy sa žalobca dozvedel od svojho právneho zástupcu o vzniku bezdôvodného obohatenia a z akého dôvodu vzniklo (15. februára 2017), teda že žalovaná sa na jeho úkor obohatila tým, že jej žalobca uhradil splátky v celkovej výške 4.594 eur namiesto 3.200 eur, následne začala plynúť subjektívna premlčacia doba. Keďže žalobca podal žalobu dňa 15. marca 2017, bola podaná pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

24. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Znamená to, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu, nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie. Podľa konštantnej judikatúry pre začiatok plynutia premlčacej doby sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor vzniklo bezdôvodné obohatenie a kto ho získal (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 413/2013).

25. Zodpovedaniu spornej právnej otázky plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade vydania bezdôvodného obohatenia má predchádzať ustálenie toho, čo v danom prípade predstavuje podstatnú skutkovú okolnosť, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, ďalej ktorý moment možno považovať za okamih nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o uvedenej podstatnej skutkovej okolnosti a tiež o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020). Aj v tejto časti odôvodnenie napadnutého súdneho rozhodnutia nedáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace so vznesenou námietkou premlčania žalovanou. V dôsledku čoho je rozhodnutie súdu prvej inštancie i vo vyhovujúcej časti nepreskúmateľné.

26. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva súd ktorý sa vysporiadáva s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie zaoberať sa argumentáciou žalovanej v uvedenom smere. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Je súčasne prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí.

27. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje náležité dôvody, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (porov. sp. zn. I.ÚS 226/03).

28. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preto nespĺňalo tiež v tejto vyhovujúcej časti požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a argumentačný základ bol pre prieskum odvolacím súdom nepostačujúci.

29. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 492,03 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 492,03 eur od 23. decembra 2016 do zaplataenia a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

30. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania posúdiť primárne druh predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, za účelom preskúmania všetkých rozhodujúcich skutočností, určených hypotézou hmotnoprávnej normy, predovšetkým ZoSÚ. Následne skúmať obsahové obligatórne náležitosti zmluvy, predovšetkým žalobcom tvrdené ako chýbajúce, ktoré súd prvej inštancie pomenuje a vyhodnotí aj s prihliadnutím na argumentáciu žalobcu, najmä vo vzťahu k zákonným dôsledkom (sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru).

31. Pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania žalovanou, bude súd prvej inštancie reflektovať závery vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj konštantnú judikatúru, teda dôsledne sa zaoberať počiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, v kontexte nadobudnutia vedomosti tých skutkových okolností, z ktorých možno vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, t. j. kedy skutočne (preukázateľne) žalobca zistil skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Tomu bude predchádzať zodpovedanie otázok, ktoré predchádzajú posúdeniu spornej právnej otázky (ods. 25).

32. Podľa § 220 ods. 2 CSP súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočne a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

33. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

34. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

35. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

36. Z dôvodu, že výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok, bol závislý od rozhodnutia o napadnutých výrokoch, bol daný dôvod na zrušenie aj tohto výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie.

37. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.